

Gelbėjime badaujančią
Lietuvą!
Dėkime aukas Tautos
Fondan!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 28 D., 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 21, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. II. No. 305

TEUTONAI PRIMA RUSŲ TAKOS SĄLYGAS

JIE NORI TAIKOS SU VISAIS TALKININKAIS

Kaizeris areštuoja savo socialistus

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TEUTONAI PATVIRTINO RUSŲ SĄLYGAS.

Sutinka be aneksijų ir be atlyginimų.

Centralės valstybės patvirtino rusų atstovų pasiūlytas taikos sąlygas. Teutonai pilnai atsisąžada visokių aneksijų ir karės kontribucijų, jei tik talkininkai bendrai su rusais apsiims taikintis su centralėmis valstybėmis. Centralės valstybės tečiau taip ilgai to rusų pasiūlymą negalės priimti, kol su tuo pasiūlymu nesutiks talkininkai ir neišreikš savo noro taikintis.

Taip rusų atstovai taikos konferencijoje oficialiai pranešė Austrijos-Vengrijos užsienio reikalų ministras grafas Černin.

Grafas Černin be kitko pripažino, kad atskirų tautų gyventojams reikia leisti patiems apsispręsti apie savo ateitį. Apsisprendimas turi atsibuti tos šalies priežiūroje, kurioje žmonės gyvena. Teutonai be to dar reikalauja, kad jiems būtų sugrąžintos visos kolonijos karės metu atimtos. Šita esanti svarbi vokiečių sąlygų dalis.

Kaip žinoma, Suv. Valstijos ir talkininkai nėra pripažinę rusų bolševikų vyriausybės ir todėl, kas bolševikų atstovų veikiamą Brest-Litovskę, veikiamą beteisiskai ir jų veikimo negali pripažinti talkininkai.

Be to dar juk talkininkų lyderiai yra pažymėję, kad talkininkai visai atsisako taikintis su Vokietija.

Nesenai kaip prezidentas Wilsonas, taip Britanijos ministras pirmininkas Lloyd George yra pranešę, kad taika su prūsų militarine autokratija yra visai negalima.

Londonas, gr. 28. — Britanijos karės laivyno vyriausias admiralas Jellicoes paliepusios iš užimamos vietos. Jo vieton nuskirtas vice-admiralas Wemyss.

New York, gr. 28. — Daugelis moterų darbuoja karės reikalais. Todel jų skaičius maistas gamina taip vadinamose centralėse stotyse.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

AREŠTUOJAMI SOCIJALISTAI VOKIETIJOJE.

Tas daroma už kritikavimą vyriausybės.

Londonas, gr. 27. — Prieš Kalėdas vakare, ty. Kučioje, vokiečių militarinės vyriausybės parėdymu, anot depešos iš Zuričų, Vokietijoje suareštuota 300 socijalistų radikalų, vadinamų „mažumiečiais“, katrie atsimetę nuo socijalistų partijos ir veikia prieš vyriausybę. Depešoje pasakyta: „Militarinės vyresybės parėdymu socijalistai suareštuoti šiuose miestuose: Cologne, Karlsruhe, Muni-

che, Frankfortė, Leipzigė, Magdeburge, Duesseldorfė, Darmstadte, Nuremburge, Dortmunde, Cassel, Mannheimė, Mayence, Coburge, Duisburge ir Gotha.

Šiuose visuose miestuose suimta suvirš 300 socijalistų ir jų „lyderių.“

Depešoje areštavimo priežastis nepažinoma. Bet yra žinoma, kad tie socijalistai yra atsimetę nuo didžiūmos socijalistų, katrie tarnauja vyriausybei ir katriems vadovauja žinomas socijalistas Scheidemann. Mažuma priešinasi vyriausybės darbams.

Mažumos lyderiai parlamente, tokie, kaip Hugo Haase, labai smarkiai vyriausybę kritikavo už nardančių laivų veikimo nepasisekimą ir už Vokietijos imperijalistinius obalsius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

MOTINA GAUS \$10,000.

Camp Grant, Rockford, Ill., gr. 27. — Vakare vakare Burlingtono geležinkelio lokomotiva užmušė paprastą kareivį Edwin A. Paterson. Nelaimė įvyko m. New Rochelle.

Tai buvo pirmas 86-tos tautiškos armijos divizijos kareivis, kurs buvo apsidraudęs augščiausiu kareiviams leidžiamą suma — \$10,000.

Apdrauda teks jo motinai, Mrs. E. Peterson iš Minneapolis.

Už apdraudą kareivis buvo išmokėjęs pirmą mėnesinę mokestį — \$6.70.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

DIDELI MUŠIAI VIS DAR SEKA ITALIJOJ.

Teutonai mėgina prasimušti į lygumas.

Londonas, gr. 27. — Anot šiandie ryte apturėtų žinių, Italijos fronte mušiai ne kiek nesumažėję. Tie baisūs mušiai seka jau trečia diena be jokio sustojimo rytiniam Trentino, Asiago augštumose.

Tenai austrai-vokiečiai deda visas pastangas įveikti italus, sutruškinti jų liniją ir tuo budu per kalnų viršunes atidaryti sau kelią tiesiog į Brenta klonį ir į Venecijos lygumas.

Italai vakar puikiai pasizymėjo su savo kontratakėmis prieš teutonus. Jie antpuoliu atsiėmė nuo teutonų Col Del Rosso ir Monte Val Bella, kuriuos įsiveržusieji buvo paėmę.

Dabar teutonai ir vėl nori paimiti tas pozicijas. Ir už tai seka desperatiškas mušis. Anot pranešimo iš Rymo, teutonai ties Sasso pasivare kiek pirmyn.

Turi didelius nuostolius. Abi pusi, kaip austrai-vokiečiai, taip italai panešę labai didelius nuostolius nuo intempto veikimo. Taip tvirtinama vokiečių ir italų karės ofisuose.

Austrų-vokiečių armijų vadai vaduojasi obalsiu „dabar ar nekuomet.“ Jei teutonams nepasiseks prasimušti į lygumas pirmiau, negu ten prisnigs daug sniego, paskui nueis niekais jų visi ten žygiai ir jie nieko naujo negalės pradėti veikti pirm pavasario. Tuo tarpu italams tasai nepasisėkęs žygis būtų labai išganingas, nes ligi pavasario italai sustiprėtų ir smarkiau imtų veikti prieš užpludusius ten teutonus.

Tarpe Buso ir Monte Val Bella baisiausi mušiai seka. Italai be jokio sustojimo priešininką atakuoja. Gi pastarasis, nežiurint panešamų nuostolių, vis daugiau ir tirščiau savo batalijonus stumia prieš italus ir vietomis pažangiuoja.

Vokiečiai koncentruoja armotas.

Italų žvalgai patyrė, kad teutonai naujoje vietoje koncentruoja armijas ir armotas, butent aplink Monte Grappo, kurs rokuojasi labai stiprus naturalis užtvartas prieš įsiveržimą į lygumas.

Tenai mušiai seka nuo praeito šeštadienio. Mušiai iš ten driekiasi į vakarus nuo upės Brenta.

Žemiau Piave frontu austrų kareiviai mėgino pasivaryti pirmyn besibroliuodami su italais. Bet pastarieji jų briovimasi su kulksvaidžiais atbloškė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

BOLŠEVIKAI LAIMEJO BIELGORODE.

Londonas, gr. 27. — Bolševikų kariuomenė įveikė generolo Kaledines kazokus mušyje už Bielorodą, anot pranešimo iš Petrogrado.

Susirėmimai bolševikų su kazokais tęsiasi Irkucke, Siberijoje.

Ukrainų kariuomenė galutinai užėmė rusų 4, 6 ir 11 armijų stovyklas Galicijos ir Rumunijos frontuose.

Visi rusai kareiviai išginoti. Ukrainai paėmė daugelį armotų ir šautuvų. Jie taippat užėmė ir Brailov stotį.

Bolševikų armijos vyriausias vadas Krylenko gavo telegramą nuo užsienio reikalų ministerio Trockio. Šitas skatina Krylenką, kad kaip nors taikintusi su ukrainais. Nes susitaikius būtų galima bendras jėgas pavartoti prieš Kaledineso sukilimą.

Trockio telegrama baigiasi žodžiais:

„Tai gyvasties ar mirties dėl revoliucijos klausimas. Nanjos simpatijos apsirėškė tarpe Amerikos imperijos ir Rusijos.“

Bolševikų laikraščiai vis dar rašo, kad amerikoniai esą kalti už kazokų sukilimą.

Suv. Valstijų ambasadorius Francis viešai užgina, kad Amerikos ambasada turėtų bent kokius ryšius su Kaledineso sukilimu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

NEGAUNA TAIKOS PASIULYIMO.

Washington, gr. 27. — Šiandie ryte valstybės departamente negauta jokių žinių apie taiką, kokią turėjo pasiulyti centralės valstybės. Departamente gauta tik paprastos spaudos depešos. Šitos parėjo iš Rusijos ir Švedijos, Jose pasakyta, kad konferencijoje Brest-Litovske Austrijos užsienio reikalų ministeris grafas Černin oficialiai pranešęs, kad centralės valstybės esančios pasirošiusios padaryti taiką su visomis kariuomenėmis šalimis pasiremiant formula „be aneksijų ir be atlyginimų.“

Šalies viršininkai atsisako diskutuoti tame reikale. Čionai manoma, kad jei Vokietija, kaip yra žadėjusi, pasiuls taiką, tai padarys per Olandiją arba Švediją.

Viršininkai tečiau tvirtina, kad dabar taika yra tuščia kalba. Jie tvirtina, kad Suv. Valstijų vyriausybė savo stovio nepakeisianti. Taika gali įvykti tik po to, kuomet vokiečiai išpildys reikalavimus, katrie buvo išdėti prezidento Wilsono atsakyme popežiui.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ADVISORY BOARD GELBES REGISTRANTAMS KLAUSIMŲ ATSAKyme.

Legalis 67 distrikto Advisory Board, susidedas iš advokatų: George Z. Reker, Emanuel Nylin ir Jono B. Brenza, praneša, kad jie yra suorganizavę ir atidarę kvartalų, Peoples Stock Yards State Bank'o Budinke, ant antro augščio, ant kampo 47 gat. ir Ashland.

Tuose kvartaluose minėti advokatai ir jų pagalbininkai gelbės visiems registrantams, kurie tikrai reikalaus pagalbos išpildyme registracijos klausimų. Už patarnavimą nebus imama jokio užmokesčio.

Ofisas bus atdaras kas dieną, išėmus subatą, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Subatą nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Vakaraus nuo 7 iki 9 kas dieną.

Kiti patrijotiški advokatai, real estatemenai ir notarai žada gelbėti registrantams tame reikale. Minėtasis Board'as aprinko sekančius gelbėtojus:

Peoples Stock Yards State Bank, 47th St. & Ashland Ave.

Depositors State and Savings Bank, 4633 So. Ashland Ave.

South West State Bank, 5100 So. Ashland Ave.

J. Leonard Brill, 5418 So. Ashland Ave.

Victor S. Petržilek, 1643 W. 47th St.

Wlodarski Bros., 1653 W. 47th St.

Rud Vacek, 1751 W. 47th St.

Felix B. Janovsky, 1842 W. 47th St.

Joseph J. Elias, 4600 S. Wood St.

Mutual Realty Co., 1945 W. 47th St.

Gorman & McGury, 1608 W. Garfield Blvd.

The Englewood Realty Exchange, 5418 So. Ashland Ave.

Clarence P. Rabe, 5003 So. S. Owsiak, 4928 So. Ashland Ave.

Frank J. McGuire, 1552 W. 55th St.

Draugas Publishing Co., 1800 W. 46th St.

Board'as pažymi svarbą kiekvienam registrantui, kad jis išpildys klausimus pasiųstų juos savo „Local Board'ui“, laike septynių dienų, nuo pažymėtos dienos ant klausimų knygtės.

Buenos Aires, gr. 28. — Pietų Amerikos neutralės šalys: Argentina, Meksika, Columbia, Venezuela, Paraguay ir Salvador sušaukia kongresą. Tų neutralių šalių atstovai nutars, kaip ilgai reikia laikyties neutraliam stovyje ir kokių priemonių imties, kad atlaikyti neutralybėje.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS GUATAMALOJ

Pramatomas vokiečių užpuolimas Prancuzijoje

ZEMĖS DREBĖJIMAS GUATAMALOJ.

60 žmonių žuvo; miestas labai nukentėjo.

Washington, gr. 28. — Čia gauta žinia, kad Guatamala respublikos sostinė Guatamala City apgriauta nuo žemės drebėjimo. Drebėjimas įvyko Kalėdų vakare.

Daugelis mieste didelių namų sugriauta. Nukentėjo ir tautiniai rumai, kurie buvo sujungti su įvairiais šalies vyriausybės departamentais.

Generalio paštos ofiso bustas irgi sugriautas.

Sakoma, kad apie 60 žmonių žuvo ir daugelis sužeista.

Žemės drebėjimas prasidėjo Kalėdų vakare ir su pertraukomis tęsėsi net po pusianakčio.

Britanijos pasiuntinystės namai sunaikinta. Suv. Valstijų — apgriauta. Bet pasiuntinystė žmonės nenukentėjo.

Mieste paskelbta karės stovis.

Pakviestas pagalbon Amerikos Raudonasis Kryžius.

Guatamala City turi apie 100,000 gyventojų.

REIKALAUJA DIDESNIŲ ALGŲ POLICMONAMS.

Chicagai yra reikalinga ne tik turėti daugiau policmonių, bet ir didesnes algas jiems mokėti. Taip tvirtina policijos viršininkas Schuetler.

Šiandie naujiems policmonams pirmaisiais metais mokama tik \$900.

Gi sulyg policijos viršininko nuomonės, policmonių alga turėtų būti tokia: Pirmaisiais metais \$1,100, antraisiais \$1,200, trečiaisiais \$1,300 ir ketvirtaisiais \$1,350.

Šiandie policmonai su mažomis algomis tikrai negali kaip tinkamai pragyventi.

SVARBI JAPONŲ KONFERENCIJA.

Tokyo, gr. 28. — Mieste Osaka mikado su vyriausiais šalies valdininkais atlaikęs svarbią konferenciją. Spėjama, kad buvę apkalbama Rusijos stovis.

GAL PAIMS IR ANGLEKASYKLAS.

Washington, gr. 28. — Vyriausybė savo nuožiuron paima visus šalies geležinkelius. Dabar kalbama, kad tas pat bus padaryta ir su anglekasyklomis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

AUSTRAI VOKIEČIAMS PAGELBON.

Pramatomi vokiečių užpuolimai vakarų fronte.

Washington, gr. 27. — Šiandie oficialinose pranešimuose tvirtinama, kad Vokietija skaitlingas armijas sutraukia vakarų frontan. Vokiečiams pagelbon eina austrų-vengrų kariuomenė.

Kariuomenės viršininkai, pasiremami pranešimais iš Prancuzijos, spėja, jogei vokiečiai turbut gaminasi užpuoliman prieš prancuzų, ar prieš anglų frontą. Užpuolimo reikia laukti kas kiekviena diena.

Yra žinių, kad prancuzų kariuomenė stipriai pasitaisiusi atremti visas, kadir aršiausias vokiečių atakas.

Augštesnieji oficeriai yra nuomonės, kad sekantis vokiečių užpuolimas busias kurkas labiaus intemptas ir ilgesnis, negu kituomet užpuolimas prieš Verduną. Taip pat manoma, kad vokiečiai išnaujo mėgins paimiti Verduną.

Vokiečiai dabar bus geriau pasitaisę, negu pirmiau. Reikia žinoti, kad Rusija praktiškai jau pasitrauks iš karės. Vokiečiams daug kariuomenės pasifluosavo. Tą kariuomenę jie dabar sugabena vakarų frontan. Kuomet buvo nuverstas premieras Kerenskis, rytų fronte vokiečiams pasifluosavo 147 divizijos.

Užpuolimą pradėti vokiečiams trukdo, anot vietos ekspertų nuomonės, ne kariuomenės kilnojimas, bet reikalingos karės medžiagos sugabenimas į atsakomas vietas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 27, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PRANCUZAI ATMUŠE VOKIEČIŲ UŽPUOLIMĄ.

Londonas, gr. 27. — Šiaur-rytuose nuo Verduno praėitą trečiadienį, anot oficialio pranešimo, vokiečiai buvo pakilę užpuoliman prieš prancuzus. Bet prancuzai atmušė dvi smarkias vokiečių atakas.

— White Bear, Minn., gr. 28. — Keturi plėšikai užpuolė First State banką ir išnešė 5,000 dol.

ORAS.

Šiandie giedra, bet šalta. Ryto pramatomas didelis šaltis. Sakoma busią 10 laipsnių žemiau O.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DRAUGAS
Eina kadieną išskyrus nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00
Perkant atskirais numeriais po 2c.
Prenumerata mokama išskaičiuojant.
Laisvą skaitant nuo užrašymo dienų.
Nuo Naujų Metų. Norint paimti
niti adresą, visada reikia prisijungti ir
senas adresas. Pinigai geriausia siu-
sti išperkant krasoje ar ekspresu
"Money Order" arba įdėdant pinigų
į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Phone: McKinley 6114, Establ. 1908
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At News Stands 2c. a Copy. Advertis-
ing rates on application.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS.

LIETUVIŲ TAUTOS TROŠKIMAI.

Iš telegramų teko patirti, kad šiandien vokiečių užimta Lietuva valdo taip vadinama Šalies Taryba. Šios Tarybos oficiojas yra lietuviškas laikraštis vardu "Lietuvos Aidas," leidžiamas Vilniuje. Šią laikraštį redaguoja mūsų tautietis A. Smetona.

Neteko matyti "Lietuvos Aido." Svetimtaučių laikraščiuose užiname, kad viename "Lietuvos Aido" numerių būtų išdėti lietuvių tautos troškimai.

Ve kas ten buvo parašyta:

"Tikrai laisvė gali pagydyti žaizdas ir panaikinti nelaimės, kokios palietė Lietuvą dabartinės karės metu. Todėl nenorime grįžti po Rusijos viešpatavimą, nes Rusija atgims, tačiau lietuviškai savokai neleidžia išsivystyti ir praplikti; taip pat nenorime patekti po naują kokią nors valdžią, kuri mus turėtų išnaudoti saviems reikalingams. Trokštame būti liusi ir nuosaviomis rankomis, kad su kitų pagalba, atstatyti sunaikintą Lietuvą. Taip pat tautų laisvės vardu turime teisę trokšti Lietuvos nepriegulmingos ir savarankios. Turime taip pat vilti, kad šitai mūsų troškimai pagaliam bus užgana padaryta, kadangi teisybė visuomet turi įveikti prievartą. Ir tai todėl taigi yra suprantama, jogei negali sugrįžti senobinė Lietuva nuo Baltijos lig Jėdųjų jurių. Dideli Lietuvos Kunigaikštija, kadaisia mūsų protėvių įsteigta, yra mums brangus istorinis atminimas. Šiandien norime Lietuvos rubežiuose, kuriuose nuo žilos praeities apsigyvenusi lietuvių giminė. Svetimi galvalai mūsų tarpe skaitysis mažuma, bet ir šitai privalome pripažinti prideriamas teises, kaip tai daro kitos, liuosos, demokratinės šalys.

"Didi Lietuvos Kunigaikštija, kol buvo išimtinai šeiminingas pati pasave, taip pat netrukde nei svetimo tikėjimo, nei svetimų tautų; priešingai — leido joms liuosai gyvuoti. Tai reiškia, kad mūsų praeitis turi būti pavyzdys mūsų atečiai.

"Tarpe kariaujančių didžiulių valstybių Lietuva

sulygintinai yra mažytė. Ne vieną tautai apima baimė, ar jos balsas, šaukiąs laisvės, bus išklausytas. Bet štai graikai, bulgarai ir kitos mažesnės tautos ne taip dar senai buvo mūsų padėjime, o tečiau joms pasisekė atgauti trokštamą laisvę. Tas tautas ant kojų pastatė didžiulės valstybės, verčiamos tai padaryti nuosavais reikalais. Tasai pavyzdys stiprina Lietuvos viltį.

"Lietuvos atstatymas visų pirmu prigulės nuo mūsų pačių susipratimo; liuosybė bus tokia, kokios mes pasirodysime esame verti, kokią, supratę šių dienų sąlygas, stengsimės išgauti. Jau iškalno galime pramatyti, kad tarpe mūsų pačių lietuvių atsirastų tokie, kurie nesupras momento svarbumo ir dėl savo nesupratimo kenks darbui; kiti gi, ne-lietuviai, arba gimę ir auge Lietuvoje, bet nesirūpinę jos reikalais, atsistos skersai kelio, kurs ves prie laisvės. Turime pažinti jų tikslus, saugoties jų kenksmingo veikimo ir žingsnio."

IR SOCIJALISTAI NEGALI APSIEITI BE ŠVENČIŲ.

Atėjus svarbesnioms metinėms katalikų šventėms, lietuvių katalikiška spauda pasveikina savo skaitytojus ir prietelius. Išreiškia jiems savo širdingiausius vėlinimus. Lietuvių katalikiška spauda pasveikina lietuvių su Kalėdomis, su Naujais metais, Vėlykomis ir tt. Pasveikina taip, kaip pridera krikščionims.

To tečiaus nedaro mūsų socialistai. Bet kadangi ir jie negali apsieiti be jokių pasveikinimų, tautai jie pasigamina sau kažkokias naujas pagoniškas šventes.

Antai socialistų laikraštis "Naujienos" savo skaitytojus sveikindamas sako: "Linksmų Žiemos švenčių linkime ir tt."

Kas per vienos tos socialistinės "žiemos šventės" ne bile kam bus suprantama. Mūsų socialistai bijosi krikščionių švenčių pavadinti tikroju vardu. Nuo to gali dar jiems liežuvis apkirmyti. Pavadinę šventę tikroju vardu socialistui būtų "neprogresyvis" pasielgimas.

Indomu bus nugirsti,

Darbininkai ir laisva Lietuva.

Ar tautos politiška laisvė reikalinga visiems jos sluogsnams ir luomams, ar tik labiau pasiturintiems? Nors, rėdos, tasai klausimas aiškus savaime, nes kamgi nebūtų brangi laisvė — tečiau jį pasidarė mums svarbus nuo to laiko, kada mūsų socialistai Rusijoje ir čia Amerikoje pasisakė, kad jie nekovosia už Lietuvos nepriegulmybę, bet už laimėjimą darbininkų viso pasaulio. Girdi, kada kapitalizmas bus nugalėtas, kada visų šalių darbininkai nusikratys jo jungo, tada ir Lietuva bus gera, ir nesvarbu, girdi, ar Lietuva bus tada savarankė valstija, ar prigulės kokiai kitai. Dar geriau esa, jeigu ji prigulės kitai, kaip pavyzdžiui, Rusijai, nes tada mūsų tautos darbininkai bus artimesniai me ryšyje su Rusijos darbininkais, galėsia eiti su jais ir išvien ir jais atsiremti savo kovoje su Lietuvos kapitalistais ir buržuais.

Jeigu net ir pasektume visi socialistų supratimą, kad darbininkas žmogus susideda tik iš burnos ir pilvo, tai ir tuomet reikėtų kovoti už laisvą ir nepriegulmingą Lietuvą, nes tik tokioje Lietuvoje darbininkai galės laisvai plėtoti savo pajėgas: kilti apšvietoje, organizuoties ir tuo nuolat gerinti savo materialų buvį.

Darbininkų padėjimas laisvoje Lietuvoje priguli nuo daugelio veiksnių, kuriuos visus mes galėsime paskirstyti į dvi rūši: vieni pareis nuo luomų pasiturinčių, kiti nuo pačių darbininkų.

Labai svarbu bus, kokios bus Lietuvoje mokyklos, kaip pradinės, taip ir visokios augštesnės. Jeigu mokyklos bus be Dievo, be tikybės ir doros mokymo ir skiepimo, tai Lietuva lengvai susilauks supuvusios patvirkusios buržuazijos, beširdžių, supagonėjusių fabrikantų, pirklių, dvarininkų, valdininkų ir visokių ponų. Tada, žinoma, ir Lietuvoje ateitų išnaudojimai darbo žmonių, visokios skriaudės, nelygybės, papirkimai, sugedimas politikos, o visa tai jau rengtų puikią dirvą įvairioms socialinėms revoliucijoms.

Jeigu gi atpenč pasiseks, kaip tikimės, tikinčiai visuomenei paimti ir savo rankas šalies reikalų vėdinimą, taigi ir mokyklų ir auklėjimo reikalus, tuomet tautos viršūnėse, pasiturinčiuose luomuose, valdininkuose — galėsime daug daugiau turėti doros, krikščioniškos užuojautos, sąžiningumo ir tt.

Bet, žinoma, darbininkai neturėtų per daug atsidėti ant malonių, paeinančių iš kitų luomų. Kiekvieno pirštai riesti ir save. Vėlgi žinoma yra, kad valdžia ir turtai visuomet žmones lepinavo ir gadindavo. Šiandien reikia pripažinti faktą, kad, abelnai imant, darbininkuose žmonėse daugiau yra teisingumo jausmo, gailestingumo, abelnai sąžiningumo, negu turčiuose.

Nors mes ir kuogeriausiai sutvarkysime mokymą ir auklėjimo reikalus, vis dėlto tarpe Lietuvos turčių ir valdininkų visuomet rasis nemažai žmonių, linkusių išnaudojimą ir skriaudų darymą.

Tad darbininkai ir turės didžiulį savo energijos ir veikimo atkreipti ir save pačius: taip pakilti, sustiprėti ir susiorganizuoti, kad galėtų visada pasipriešinti pasekmingai kiekvienam išnaudojimui. Tad visa svarba ir bus tame, kad užtikrinus darbininkams visas patogias sąlygas plėtoties jų gerosioms pajėgoms.

1) Butinai turės būti įvestas visatinis mokslas kaip miestuose, taip ir sodžiuje. Lietuvoje negalės būti beraščių, bemokslų žmonių. Turės visi būti bent pusėtinai apsišvietę žmonės. Tasai pradinis mokymas turės būti jungiamas su busimuoju praktišku gyvenimu, su tais darbais, kuriuos turės dirbti išaugę mokiniai: t. y. su žemdirbyste, amatais ir tt.

2) Neužteks visatinio pradedamojo mokymo, reikės dar parupinti kraštui įvairių įvairiausių specialijų mokyklų: ukio, amatų, prekybos, pramonės. Tos mokyklos turės būti lengvai prieinamos, kaip miestų, taip ir sodžių darbininkams.

3) Turės būti įvestas visuotinis balsavimas, be skirtumo luomo, tikybės, tautos, lyties, kad darbininkų balsas politikoje, įstatymų leidime galėtų būti svarbiausias; o jis ir bus svarbiausias, jeigu tik darbininkai panorės sau prigulinti teisėmis naudoties, nes aišku, kad jų pusėje, kaip skaitlingiausioje, visuomet bus persvara ir galybė.

Bet kad visos šios darbininkų, kaip žmonių ir krašto piliečių teisės būtų ne vien tik teorijoje, ne vien tik šalies konstitucijoje įrašytos, bet ir praktikoje įvestos ir darbininkų sunaudojamos — tam reikės pačių kaip "Naujienos" pavadins Naujuosius Metus, katrie jau čiapat artinasi.

Lietuviškiems socialistams visais laikais truko kultūros. Bet pastaraisiais laikais tasai trukumas dar labiau padidėjo. Jei jie drįsta tokiomis savo pramanytomis šventėmis įžeisti lietuvių jausmus, nuo jų galima laukti dar blogesnių darbų.

darbininkų žmonių daug darbo, energijos, ištvermės ir pasišventimo.

Inteligenti, norinčių eiti į pagelbą darbininkams — nestigs. Jie bus dvejoji, jie laikys iškėlę dvejojos demokratijos vėliavą: social-demokratijos ir krikščioniškosios demokratijos. Nuosirdžiau, naudingiau ir pilniau dirbs darbininkams krikščionys demokratai, nes šioms švies ir priduos jėgų Kristus ir Jojo mokslas.

Krikščionių demokratų darbas bus pilnesnis, tobulesnis ir tvirtesnis; jis nusekliai vykins gyvenimą Kristaus atneštus lygybės ir brolybės obalsius; jisai neniekins, bet dės savo veikimo pamatą religijos principus ir tautybės turtus. Nes juk po teisybei darbininkas žmogus, kad ir tas, kurs tik raumenų darbu pelnosi pragyvenimą, ne vien tik burną ir pilvą turi. Ir jisai, kaip visi kiti žmonės turi daugybę dvasios reikalų. Jisai yra savo tikėjimo ir savo Bažnyčios narys ir kaip toks dalyvauja lygiai su kitais tikinčiais visose malonėse ir apeigose. Jisai taip pat yra savo tautos sunus, yra paveldėjęs iš bočių-prabočių savo tautos dvasią. Tad darbininkams besišviečiant ir besiorganizuojant negalės būti aplenkti ir tie dvasios reikalai. Lietuvos darbininkai savo milžiniškoje didžiūmoje yra žmonės sveiki, dori, tikintieji. Tad mes ir neabejojame, kad Lietuvoje Krikščioniškai Demokratijai lemta užimti tautos gyvenime vadovaujančią rolę.

Visa tai apsvarstę mes ir matome, kad nei nėra priežasčių lietuviams darbininkams būti priešingais savo tėvynės visiškam paluiosavimui.

Maža to. Kol mes čia darome ilgus išvedžiojimus apie darbininkus ir Lietuvos laisvę — darbininkai patys jau praktiškai išrišo klausimą Lietuvos nepriegulmybės. Iš dažnai telpančių Tautos Fondo raštiniųko pranešimų, mes matome, kad kur tik buvo iškeltas obalsis Lietuvos laisvės, ir buvo paprašyta aukų Lietuvos laisvei išgauti, darbininkai žmonės pirmi paklodavo tam tikslui savo penkines ir dešimines. Jie tuo parodė, kad jiems Lietuvos laisvė yra brangi.

Uosis.

KAIP ILGAI DUOSIS MULKINTI.

Lietuviai darbininkai, kaip ilgai jūs duositės mulkinti visokiems atskalinams, garsiai pasivadindami jais jau ne tik "kunigais," bet ir "vyskupais?" Antai bedieviško laikraščio "Ateitis" redaktorius Norkus alias Norkevičius vienam savo šlametė pranešė, kad, girdi, Mickevičius jau esąs "konsekruotas" "vyskupas."

Tasai begėdiškas ir podraug šventvagiškas pranešimas taip skamba:

"Jau atsibuvo vyskupo S. B. Mickevičiaus konsekracija Saldžiausios Širdies V. Jėzaus bažnyčioje, Lawrence, Mass., per arei-vyskupą kunigaikštį de Landas Borges, dalyvaujant dideliui buriui kunigų."

Šitas pranešimas taip bjaurus ir jis tiek daug įžeidžia kiekvieno lietuvių širdį, kad sunku tai ir įsivaizdinti.

Visgi dėlto tasai atskalinus Mickevičius turi pasekėjų, jei jis drįsta taip piktai šventvagiauti. Ir kursį pasidėję protas tų visų jo pasekėjų, tų bedieviškų laikraščių rėmėjų ir palaikytojų. Juk jie visi šion laisvon šalin yra atkeliaavę laimės jieskotų kaip geriausi katalikai, ištikimiausi Katalikų Bažnyčios vaikai ir Tėvynės Lietuvos sunys. Ir štai kas dabar veikia. Kažkoks tinginys šarlatan pasivadina "kunigu" apsisaito kunigiskais rubais ir tie vargdieniai žmoneliai seka pasakui jį. Atrodo, kad tokie žmonės, katrie išsizada sa-

vo tikro, tėvelių jiems palikto tikėjimo, sektų ir pasakui kiekvieną paprasčiausią bombą, by tik tuomi išreikšti savo neapykantą biele katram tikrajam kunigui, su kuriuo turi bent kokius asmeniškų nesupratimus.

Baimė ima, kad už tokį kreivatybinį pasielgimą Dievo rustybė nepaliesių ir daugelio nekaltų žmonių.

Atsiminkite, lietuviai, kad Mickevičius yra atskalinus, ir kad didžiai bjaurius daiktus su juo turėti bent kokius ryšius, kadir paprastuose svietiškuose reikaluose.

Žinokite, kad tikroji Bažnyčia negali būti kitokia, kaip tik ta, kuri paeina nuo Apaštalo laikų, kurią įsteigė pats Išganytojas.

Vyskupai Katalikų Bažnyčioje yra Apaštalo inpediniai. Kaip Apaštalai kituomet buvo vienybėje su Šv. Petru, taip dabar vyskupai turi būti vienybėje su Šventuoju Tėvu.

Gi Mickevičius su savo kirkuze juk neturi nieko bendra su Katalikų Bažnyčia Galva, Šventuoju Tėvu. Mickevičius yra paprastas nesupratusių lietuvių apgaudinėtojas.

Susipraskite, lietuviai darbininkai, ir pertraukite visokius ryšius su tuo atskalinu. Juk kaip tai daug Amerikos lietuviams prisiels rausti kuomet apie tai sužinos mūsų broliai, šandien vargus kenčiantieji Lietuvoje. Daugeliui jūsų, katrie dabar tarnaujate atskalinui, bus bails gėda ir akis parodyti Lietuvoje, kuomet šita po karės atgaus laisvę ir nepriegulmybę.

Darbininkas.

Klausk Savo Groserniko

SCHULZE'S
BUTTER-NUT
BREAD
SCHULZE'S
CAKE
VICTOR
RYE BREAD
WITH THE REAL RYE FLAVOR

Parduoda Grosernikai

RED. ATSAKYMAI.

Vargų Bitei. Tamstos straipsnelį "Artinas šv. Kalėdos" gavome tada, kada jau buvo išėjęs paskutinis numeris prieš Kalėdas. Taigi susivėlino. Bet straipsnelyje yra gerų minčių. Mes jį, kiek perdirbę, norėtume indėti laikraštį. Tik Tamsta parašyk mums savo pavardę ir adresą.

Binghamtoniečiui. Gal taip ir buvo, kaip Tamsta rašai. Bet mes prašytume, kad pranešdamas panašius atsitikimus, aiškiai nurodytumė, kas, kur, kada, kam ir ką pavogė, padarė. Tada aišku bus visiems, kad tai buvo tikras atsitikimas. Šį kartą Tamstos atsiųstos žinutės nedėsimė.

TAUTOS IZDO VAL DYBA

Pirmininkas, kun. F. Kemėsis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirm. pagalb. kun. J. J. Kaulakis, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Raštininkas, L. Šimutis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Izdininkas, kun. S. J. Cepanonis, 318 So. Fourth St., Homestead, Pa.

Izdo globėjas, kun. J. Jakštys, 421 Cleveland Ave., Harrison, N. J.

L. R. K. FEDERACIJOS CENTRO VALDYBA:

Pirm., Kun. J. Ambotas, 53 Capital Ave., Hartford, Conn.

Pirm. pagalb. J. Grebliūnas, 425 Paea St., Baltimore, Md.

Raštininkas, Kun. F. Kemėsis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Izdininkas, Kun. V. Matulaitis, Sacred Heart Rectory, P. O. Silver Creek, New Philadelphia, Pa.

Izdo globėjai: A. Bajoriūtė, 723 Saratoga St., Baltimore, Md., M. Tumasonis, 320 First Ave., Homestead, Pa.

Jūsų pinigai turi būti padėti geroje sangloje valstijos bankoje

Second Security Bank
OF CHICAGO
1200 W. Madison Ave.
Kamp. Western Ave.
3% ant Jūsų Pinigų
Atidara Pamedėdais ir Subatmoms
Vėkavėis iki 8 valandų
Škotinamė pinigų ant Namų
Persiunčiame pinigų i Europą ir galima gauti Laivokartes.

Stocks ir Bonds Parkam ir Parpandamū veiklus darbas. Andrews & Co., 181 So. La Salle st., uždėta 1908 m.

KALĖDŲ DOVANOS.

Visoje Amerikoje smarklus pulsas.

Jau greit bus du mėnesiai, kaip iškelė sumanytą Kalėdų dovanas Lietuvai atiduoti. Amerikos lietuviai tą sumanytą gražiai parėmė. Pradžią buvo sunkesnė, bet dabar išsimaigė no visos darbštesnės lietuvių kolonijos. Taip išbėgęsusi prakilnų darbą neverta pusiau kelyje sustabdyti. Tad varysime jį ir po Kalėdų mėnesį ar net ilgiau, žiūrint koks bus visuomenės upas. Gražus darbas ir vėlai atliktas pasilieka gražus. Tad dar smarkiau varysime pradėtą darbą.

Chicago dar pridėjo.

Teisingiau tariant, tai ne Chicago, bet Sv. Jurgio parapija, kurioje jau pirmiau surinkta \$319.50, dar pridėjo \$49.00 ir padarė \$368.50. Tai tik viena parapija taip daug Lietuvos laisvei davė, o kas bus, jei visos Chicago parapijos panašiai padarytų!

Kur prakilnesnieji chiegiečiai? Kodel jie savo aukas nuo pasaulio akių slepia? Dar laikas, tik reikia dirbti: aukoti ir kitus aukų prašyti.

Rochesteris pradeda.

Rochesteris kadaise, buvo labai garsus savo patriotizmu. Jis ir dabar savo geraširdingumą pradeda rodyti. Sv. Jurgio draugija paauskavo \$15.00, Sv. Pan. Marijos draugija — \$6.80.

Girdėjom, kad ir Sv. Kazimiero draugija Kalėdų fondan gražią dovaną skyrė. Labai jos laukiame.

Mažesnės kolonijos irgi savo dalį daro.

Maizeville, Pa., — Tautos Fondo 84 skyrius pirmiau prisuntė \$35.00.

Norwood, Mass. Lietuvis Vyčių 27 kuopa sumetė 16.00 dol. Aukavo šie kuopos nariai: J. Kašeta \$5.00, o po vieną dolerį: K. Stašaitienė, V. Kudirka, J. Kabilas, A. Kavaliauskas, M. Dyžbalienė, D. Sabuta, K. Savilonis, P. Kabumas, V. Šureika, M. Šureikienė ir A. Sidlauskas.

Bentleyville, Pa. Čia gražiai Tautos Fondo darbuojasi kun. J. Misius ir J. Ulickas. Tad SLRKA. 92 kuopa aukų nesigailėjo ir paklojo Kalėdų fondan net 30 dolierių. Aukavo šie nariai:

Dam. Bakaitis	5.00
St. Masaitis	3.00
Kun. J. Misius	2.50
J. Ulickas	2.00
Juozas Kizis	2.00
Po \$1.00 aukojo: M. Kriščiūnienė, K. Grigas, J. Eišdukevičius, Ig. Karosevičius, A. Andrulionis, A. Kazlauskas, J. Dėdonis, R. Rodžiauskienė, J. Bakanas, J. Kalinauskas, J. Kriščiūnas ir St. Docis.	
Po 50 centų: P. Malonis, J. Kuras, J. Zeleniakas, O. Melionaitienė ir Vl. Jokubauskas.	

Jonas Ulickas rašo, kad dar daugiau patrijų Bentleyville turi ir kada dar daugiau surinkti. Girdėjome gražius žodžius, dabar lauksime gražių darbų. Ir tikimės....

Detroitas tarė rimtą žodį.

Detroito neseniai užsimezgė 93 skyrius. Nuo pat susiorganizavimo jis smarkiai pradėjo varyt Tautos darbą. Pradėjome rinkti Kalėdų dovanas — ir čia T. F. 93 sk. neatsilikio. Štai skyriaus raštininkas p. Karys Gervilis šmakšt \$37.29 ir sako: "ve ir mūsų dalelė Lietuvos laisvei." O juk 93 skyrius ir men. duokles gerai renka: neseniai prisuntė 66.00 dolerių.

Pavyzdinga auka iš Harrison, N. J.

Harrison — nedidelė lietuvių kolonija. Čia ir T. Fondo skyrius dar nėra. Tad ant vietos nėra kam ir aukų priimti. O ant svieto ir labai gerų žmonių pa sitaiko. Štai, gruodžio 20 d. beldžiasi į "Garso" redakciją moteriška rankelė: stuk, stuk, stuk... Taip "Garso" redaktorius ir taria paprastą "prašom." Ineina poni Ablozevičienė ir suklėja ant redaktoriaus stalo net \$20.00. Tai auka jos vyro Adolfo Ablozevičiaus, kurią ponis Ablozevičienė į Brooklyną iš Harrisono taip rupestingai pristatė. Čia tai pasišventi mas, patriotizmas ir tikroji apšvieta. Tokios šeimos, kaip pp. Ablozevičių, tai tikroji Lietuvos gyvybė, garbė ir didybė. Tik mažai dar atsiranda tokios didžios dvasios žmonių. O tokių Lietuvai daug, labai daug reikia.

Iš tolimos Kalifornijos penkinė.

Kuomet Lietuva savo sumus talkon kviečia, jos balsą lietuvis, kur jis nebutų, išgirs. Išgirdo Lietuvos balsą p. Jonas Vebris, gyvenantis San Louis Obispo, Kalifornija, ir Kalėdinį Fondan savo penkinę paklojo. Lietuva turi kuo pasididžiuoti — už jos laisvę kovotojų visur randasi.

Chicago nenustoja bruzdėjusi.

Nevieni Chicago Bridgeportui po laikraščius Kalėdų dovanomis garsint. Štai ir Sv. Mykolo parapijos darbininkai jaučiasi neprastesniais už kitus lietuviams ir rodo, kad savo priedermes supranta. LDS. nariai štai kokias aukas Lietuvos laisvei atgauti sudėjo:

Kun. F. Kudirka	5.00
M. Mažeika	5.00
P. S. Fureika	5.00
A. Repšys	5.00
A. Nausėda	2.00
Pr. Vaivada	1.00
J. Karašauskas	1.00
A. Bacevičius	1.00
A. Augaitis	1.00
B. Trečiokas	1.00
J. Lebežinskas	1.30
A. Mureika	1.00

Viso labo \$29.00

Bridgeportas neužsileidžia.

O štai čia vėl priduriamas iš Sv. Jurgio parapijos čekių pluoštas užtelėjo. Didžiausias iš jų buvo Sv. Martino draugijos. Te tos draugijos laiškas dalyką paaiškina.

"Gerb. K. Pakštas, T. F. Sekret."

Gavome nuo Tamstos laiską su atsišaukimu "Kalėdų dovanų," kuris likosi perskaitytas viršminėto draugijoj ir vienbalsiai nu tarta per draugus, kad būtų paaukota \$5.00 iš draugijos kasos ir pereit per draugus su kolekta. Surinkta sekančiai:

Po 2 dol.: — Kun. Ign. Albavičius, M. Česnavičius. Po 1 dol.: — M. T. Tamulevičius, J. Dikša, S. F. Martinkus, Iz. Trapas, Pet. Banis, Ant. Tverkus, Iz. Nausieda, J. Damulis, M. Tamošaitis, J. M. Markvenas, J. Leškauskis, K. Giržius, D. Bergelis, Fr. Milleris, Lo. Zaramba, P. Mačiška, M. Z. Kadzevskis, D. Karliūnas, Ig. Saunorius, J. Daunis, J. Kvietkus, P. Brazauskis, Iz. Vištartas, D. Šleinis, D. Juška, K. Kamarauskas, J. Radavičius, A. Nausieda ir smulkesnių aukų \$7.25. Iš viso surinkta \$45.25.

Inteikiame čekį ant \$45.25 vietiniam Sv. Jurgio K. parapijos kunigui persiuntimui į Tautos Fondą.

Su pagarba S. F. Martinkus, A. Kasperas, rašt."

Na, ir kaipgi gražų Sv. Martino draugijos narių darbą nepagirsi? Laisvoj Lietuvoj bus jinoma, kad dėl jos laisvės atgavimo prisidėjo ir Sv. Martino draugija.

Bet Lietuva su pagarba atsimins ir kitą draugiją, Sv. Aloizo jaunikių draugiją, kurios nariai yra visi Amerikoje augę. Savo tėvų šaleis vienok jie neužmiršta.

Draugija iš kasos aukojo \$10.00.

Nariai sumetė \$7.00. Iš viso padarė \$17.00. Rožancavos (pašelpinė) Panų ir Moterų draugija iš kasos Lietuvos laisvei atgauti skyrė 5 dol., tuomi padėką užsipelnydama.

Bet jų aukų dar davė į Kalėdinį Fondą plė O. Radavičiūtė 3 dol., o plė A. Beinoraitė 1 dol., sudarant ant 4.00 dol. čekį.

Nors jau tokiu budu Sv. Jurgio parapija Chicagoje gerokai į penktą aukų šimtinę įvažiavo, bet sako, kad čia dar neviskas. Dar ne viena ten draugija mano apie pirmenybės vainiką aukų gausumui.

Brooklynas dar tebebrudza.

Brooklynas Kalėdinį dovanų buvo sudėjęs \$251.50. Bet tai dar nebuvo galas. Vyčiai nusprendė, kad laikas jiems su auka prisidėti. Taigi Liet. Vyčių 41 kuopa paklojo dešimtinę (\$10.00) ir ją rengiasi dar narių aukomis nudėlioti. Tos kuopos kaimynas L. Vyčių 44 kp., nugirdusi, ką 41 kp. padarė, napanorėjo atsilikti. Bet čia bėda: kas sukudusi. Visvien iš kasos sukrupstė 5 dolerių,

o kad nuo savo kaimynų gėdos neturėti, nariai nusprendė, kad jie iš savo kišenių gali iki dešimtinės prisidėti. Taigi ir dėjo. A. Kvita, J. Bugis ir K. Kybartas po dolerį metė. A. Šugždiūtė, V. Bendaravičius ir J. Gegužinskas po 50 centų, o broliai Antanas ir Jonas Lukoševičiai, pirmiau po penkinę kioję, pri metė po 25 centus. Kaip viską su kuopos auka į kruvą sudėjo, pasidarė 11 dol. ir netikėtai kaimyną pralenkė.

O štai aną dieną "Garso" redakcijon ateina p. ni Uršulė Dirginčienė. "Žinot," sako, "jaučiu pareigą kiek nors Tautos Fondan ant Kalėdų paaukoti. Daug ištekliaus neturiu, bet penkinę, manau, galiu ištekti." Ir čia pat ant stalo penkdolerinę patiesė. Na, kiek nori kas gali šnekėti, bet jau tokios dvasios moterys tikrai padės Lietuvą po karės atstatyti. Tokios moterys gali būti pavyzdžiu net tiems mūsų patrijotams, kurie daug apie tėvynės meilę šneka, o kaip reik dėti, tai ir prisipręš neįsprašys. Čia ir be prašymo atnešė, o Tautos Kalėdinis Fondas 5 dolerių užaugo.

Tad Brooklynas iki šiam laikui Kalėdinį dovanų su dėjo \$277.50. Bet čia dar ne galas. Gerų žmonių Brooklyne daug ir ne visi iš jų dar davė.

Dar viena penkinė.

Bayonne, N. J., neseniai susitvėrė Liet. Vyčių kuopa. Jauna, silpnutė, tik ne patrijotizmu. Rupėjo jai kiek nors Kalėdinis fondan paaukoti, tik kasoj nieko nūr. Tad iš surengto vakaro peną paskyrė. Taip tai Liet. Vyčių 67 kuopos dėka Kalėdinis fondas 5 doleriųis paugejo.

Mt. Carmel pridurė.

Iš Mt. Carmelio kun. V. Dargis aukų T. F. besiusdamas, įsprandė dar šias aukas į Kalėdinį Fondą:

Kun. V. Dargis	\$10.00
J. Gurnevičius	1.00
p. Mikėlionienė	1.00
p. Rugienienė	.50

Labu \$12.50

Pereitą savaitę paskelbta 1,635.00

Per savaitę 322.84

Viso labo \$1,957.84

Gaila, kad per du tuksantū šią savaitę nepersirista. O tai lengvai būtų galima buvę padaryti, jei visi būtų jau sudėtas aukas

prisiuntę. Suprantama, visi Kalėdų laukia, kuomet daugiausia aukų bus sudėta. Esu įsitikinęs, kad Kalėdoms praslinkus fondas dar ne vienu tuksantū pasšoks, taip kad apie \$5.000 mąstyti galima. Tik visi tėvynainiai talkon!

Karys Pakštas, T. F. Sekret.

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"Draugo" Agentai Chicagoje.

BRIDGEPORTAS.

A. J. Augustinas 922 W. 33 St.
J. M. Damijonaitis 901 W. 33 St.
A. Malinanskas 3246 S. Halsted St.
J. Budrik 3343 S. Halsted St.
Kampas 31 ir Halsted St.
Kampas 35 ir Halsted St.

18-TOS GATVĖS.

A. Dargis 726 W. 18th St.
P. J. Malley 633 W. 18th St.
Mik. Tananevičius 670 W. 18th St.
Geo. Zagunas 1916 Canalport Ave.
Kampas 18-tos ir Halsted St.
Kampas 14 ir Halsted St.

WEST SIDE.

Peter Šliogeris 2139 W. 23 Place
A. Kaulakis 2222 Leavitt St.
J. Bagdžiūnas 2334 Oakley Ave.

TOWN OF LAKE.

Vincas Stancikas 4617 Hermitage Ave.,
Juoz. Martinkus 4549 Hermitage Ave.
47th ir Halsted St.

NORTH SIDE.

A. Nausieda 1658 Wabansia Ave.
K. Nurkaitis 1617 N. Robey St.

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
ard 47-tos gatvės

FRANESIMAS NORTH SIDE LIETUVIAMS.

Pranešu visiems dienraščio "Draugo" skaitytojams, kad virš minėtų laikraščių galite pas mane gauti. Kurie nori užsirašyti, te praneša man aviru. Pas mane galite gauti kaip dieninį taip savaitinį "Draugą".

Taipgi pranešu tiems, kurie skaitote, jeigu kurie negautumėte, tai praneškite man greitai, o aš viską patalysiu.

A. NAUSĖDAS, 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

"TIKYBA ir DORA"

LAIKRAŠTIS LIETUVIAMS KUNIGŲ MARIJONŲ CHICAGOJE. EINA DU KARTU I MĖNESI.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visnomenės gyvenimo, duoda atsakymus į visokius užklaimus iš tikėjimo ir doros srities.

KAINA METAMS: \$1.00; vieno numerio -- 5c. Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas: "TIKYBA IR DORA" Chicago, Ill

1631 W. North Ave. Chicago, Ill

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsisiųsti 1c. krasos ženklėlį.

Sekančios Knygos Gaunamos "Draugo" Knygyne.

Visiems savo prieteliams patariame skaityti ir platin-ti mūsų išleistas knygas.

Užsisakant knygas visad reikia pažymėti knygos numerį ir vardą. Pinigus reikia siųsti iškalno išperkant money order arba registruotame laiške. Mažiaus dole-rio galima siųsti krasos ženklėliais.

No. 1100. Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis 11. Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Kon-cilijaus, pagal anglišką, sutaisė kun. F. B. Serafi-nas. Šitame katekizme sutalpinti klausimai, pritaikyti augštesniems mokyklų skyriams. Gražus iš-leidimas. Kalba lengva ir aiški. Kaina.....25

No. 1105. Trumpa Lietuvių kalbos Gramatika. Su-taisė Mokytojas Juoz. Damijonaitis, vietinis Lie-tuvių Kalbos vadovėlis tinkamas mokyklose ir pa-tiems per savę mokinties, poperos apd.....35

No. 1133. A. B. C. Pradžiamokslis. Sutaisė J. Dami-jonaitis, drobės apdar.....25

No. 1134. Skaitymo Pradžiamokslis, sutaisė J. Da-mijonaitis, dalis 11.....35

No. 1187. Blogi Kudikų Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A. L. Graičiūnas; kiekvienai motinai ši knygelė patartina perskaityti.....20

No. 1214. Lietuvių Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Puikus veikalėlis ir tikra dovanėlė. Kiekvienas, jaunikaitis bei mergaitė privalo įsi-gyti Vyčių Dovanėlę. Chicago, Ill. 1915, pusl. 28.....10

No. 1219. Sv. Kazimieras Lietuvos Karalaitis. Ypa-tingai jaunomenei patartina skaityti ir platin-ti šį knygėlę.....20

No. 1135. Vaikų Žvaigždutė. Bendoriaus, dalis 1, kieto poperos apdarais.....25

No. 1136 Vaikų Žvaigždutė. dalis 11, kieto poperos apd.....35

No. 1916. Lietuvių Katalikų Metraštis. Redagavo kun. P. Lapelis. Yra tai viena įdomiausių knygų lietuvių kalboje. Čia rasi daugelį paveikslų mu-sų veikėjų; aprašymą lietuvių organizacijų, para-pijų, draugijų, draugijelių. Visokių informacijų, dainų, pasakalių ir tt. Kiekvieno lietuvių grįžio-je privalo rasti šį knygą. 448 pusl. popero apd.....75

Drutais drobės apdarais.....\$1.20

Užsisakydami virš minėtas knygas ar klausdami in-formacijų adresuokitė:

No. 38. Brazilinėlai. Tai labai įdomios apysakaitės. Kalba lengvi. Parašė Skruzdė. Chicago, Ill. 1915.....45

No. 82. Huckleberry Finnas. Mielaus laiko praleidi-mui, patartina šią apysaką, kalba lengvi ir knygos intalpa interesuojanti, vertė Jonas Kmitas.....75

No. 197. Oliveris Twistas. Tai viena iš geriausiai nu-sisekusių vertimų garsaus anglų rašytojo Charles Dickens. Apysaką, kurią myli senas ir jaunas, bied nas ir turtuolis; neapsivili si gavęs šią knygą. Vertė Jonas Kmitas, 520 pusl.....\$1.00

No. 355. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaizdelis. Lenkiškai parašė Kaz. Goralezyk, vertė Adolfas Vėgėlė. Tinkas scenai veikalėlis.....10

No. 294. Kas Bails? Labai juokingas ir tinkantis scenai lengviai suoliamas vaizdelis.....15

No. 398. Katriutė. Triveiksmis dramos paveikslėlis iš liandies gyvenimo.....15

No. 401. Karės Metu. Vaizdelis iš lietuvių gyvenimo 3-juose aktuose, užimantis ir tinkantis scenai.....15

No. 735. Lietuvos Istorija. Sutaisė Pranas, Trumpas Lietuvos Istorijos vadovėlis, tinkas mažiems ir suaugusiems, 112 pusl.....25

No. 819. Kokia Autoromija Lietuvai Reikalinga: (Autonomija ar Savivalda?) parašė J. Gabrys.....10

No. 822. Lietuvių Tautos Memorijalas. Parašė ir in-davė Tautų (Rasių) Kongresui Londone atsiibu-siam liepos 26-29 1911 m. J. Gabrys. Vertimas iš pranezų kalbos dalis 1-Wilkes Barre, Pa., 1911, pusl. 12.....10

No. 843. Tiesos žodis Socialistams. Parašė Kunigas. Trečia laida. Tai geriausia knygelė pažnyimui kas tai yra tie mūsų lietuviškieji socialistai bei "ei-cilistai". Su paveikslais.....10

No. 950. Užkrečiamųjų Ligų Išsiplėtojimo Budai ir Kova Su Jomis. Sutaisė Dr. Graičiūnas.....15

No. 959. Apsvarstyk! Atlikusiems misiją paminkle-lis; parengė Tėvas Kapucinas.....5

No. 1020. Plati šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo. Parašė kun. D. Bonėkovskis. Vertė Dalį 1-mą kun. V. Mironas, Dalį 11 kun. K. Kazlauskis. Su pa-veikslais perspausta sulgy J. Zavadzko 1905 m. laidos. Drutais poperos apdarais, viso 272 pusl.....\$1.00

No. 1022. Trumpa šv. Istorija Seno ir Naujo Įstaty-mo. Parašė kun. 1. Suster. Kieto popero apdarais.....25

Kazimiero dryos. leidinį.....3

No. 1050. Reikalingiausios giesmes, bažnyčioje šv. No. 1099. Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis 1. Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Koncili-jaus. Pagal anglišką sutaisė kun. F. B. Serafinas. Talpina trumpius klausimus ir atsakimus pritaikytus pradėdamiems skyriams. Kaina.....15

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago Ill.

CHICAGOJE

Penktadienis, gr. 26 d. Teofilė, pana kank.
Šeštadienis, gr. 29 d. Šv. Tomas, Kanteburijos vysk.

BLAIVININKŲ SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 16 d. L. R. K. Pilnųjų Blaivininkų 41 kp. turėjo savo priešmetinį susirinkimą tuojaus po sumos Dievo Apveizdos parapijinę svetainę, 18 gt. ir Union Ave.

Pirmininkas A. Stulginskas atidarė susirinkimą su malda. Pirmaisiai protokolais skaitytas iš praeito susirinkimo ir vienbalsiai priimtas. Toliaus buvo apsvastyta bėgančių kuopos reikalai. Buvo duotas įnešimas paaukoti į Kalėdinį Tautos Fondą, tam visi pritarė ir paskirta iš kasos \$5.00. Paskui šie žmonės dar aukojo: J. Puplis \$2.00, M. Jutuzis 1.00, C. Lupeikienė 50c, J. Rusteika 50c. Taigi iš viso aukų surinkta \$10.00. Matyt, kad minėta kuopa darbuojasi netik apie savo reikalus, bet atjaudžia ir brangią Tėvynę Lietuvą nors su maža auka.

Minėta Piln. Blav. kuopa pasizadėjo ir toliaus remti Tautos Fondą. Velytina geriausio pasisekimo minėtai kuopai. Išrinkta valdyba ateinančioms 1918 m. Pirmininkas tas pats paliko. Jis yra labai darbštus. Vice-pirm. išrinkta V. Lukošienė, protokolų raštininkė ta pati, ir finansų raštininkė ta pati, taipgi kasierius tas pats, kasos globėjos naujos: U. Preitkienė ir E. Jutuzitė, trečia ta pati. Maršalka M. Jutuzis. Susirinkimas nutarė laikyti kas trečią nedėlią, kiekvieno mėnesio po sumos. Susirinkimas uždarėtas su malda.

Protokolų rašt.

CHICAGA TURI UŽMOKĖTI 2 MILIJONU ARBA NETEKTI ŠVIESOS.

Gali prisieiti būti be šviesos naktimis — jei miestas neužganėdins Sanitarijos Distrikto reikalavimo, tai yra neužmokes beveik du milijonu dol. skolos.

Sanitaris Distrikto griežtai reikalauja atlyginimo už neapmokėtas bilas — kitaip atsisako tęsti kontraktą, kuris išsibaigė gruodžio 8 d., ir jį atnaujinti.

ATSIKADO.

Pražuovės nežinia kur perraigta mėnesį p. Viktoras Balanda, gruodžio 26 d. nežinia iš kur atsirado. Nieko nežina, kur buvęs ir kas su juimi atsitiko, vien yra žymė, kad gulėjęs kur ligoninėje, nes yra silpnas, kad vos peina. X.

SUSIRINKIMAS IR VAKARAS.

"Draugo" No. 304 buvo paskelbta, kad Šv. Rožančiaus dr-ja iš Roseland, Ill., turės savo susirinkimą ir vakarą. Ten buvo pasakyta, kad vakaras įvyks gruodžio 30 d., gi susirinkimas — sausio 26 dieną. Taigi pasakyta kaip tik atbulai.

Turi but: Susirinkimas įvyks šio gruodžio 30 d., gi vakaras sausio 26 d. 1918 m.

SUTARTIS DRAUDŽIA STRAIKUOTI LAIKE KARES STOCKYARDUOSE.

Sutartis tarpe stockyardų kompanijų ir darbininkų reikalaujančių užmokesčio pakelimo ir trumpesnių valandų dienos darbo, taipgi daugiau užmokesčio už viršlaikį, tapo padaryta ir abiejų pusių atstovai ant tos sutarties pasirašė.

Komitetas atstovaujančias Amalgamated Meat Cutters ir Butchers Union, taipgi visų žymesnių miestų skerdyklų savininkai žada nesileisti į streikus, bet stengties kaip galima juos prašalinti bent karės laiku.

Unionistai sutinka nevaryti agitacijos prieš tų.

CICERO, ILL.

Lietuvių Improvement klubas, Cicero, Ill., turės savo metinį susirinkimą seredos vakarą, pusiau aštuonių sausio 2 dieną J. Neffo svetainėje, 1500 So. 49 Ave. Kviečiame visus gyventojus, kurie priguli prie minėto klubo, ir tuos, kurie norės prisirašyti šitan svarbiam susirinkimui, nes bus daug dalykų svarstymas.

DARB. SAJUNGOS KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Liet. Darbininkų Sajungos 25 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 30 dieną, 1917 m., Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, tuojaus po sumos.

Susirinkimui kviečiami visi Sajungos nariai susirinkti, nes yra labai daug svarbių reikalų. Be to bus renkama nauja kuopos valdyba. Nariai ateidami susirinkimui tegu atsiveda norinčius įstoti Sajungon.

A. Bislis.

SUSIRINKIMAS.

Pilnųjų Blaivininkų Chicago Apskritys turės savo priešmetinį susirinkimą gruodžio 30 d. 2 val. po pietų, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Taigi visos Chicago blaivininkų kuopos malonės kuodangiausiai prisijusti delegatų tan susirinkimui. Bus daug tartasi apie ateinančio pavasario veikimą. Taigi nepamirškite.

Apskr. Valdyba.

PAIEŠKOJIMAI.

Reikalingas lietuvis bučeris mokantis savo amatą. Darbas ant visados. Atsišaukite pas: Vabalas ir Pečiunkaitis komp. 2257 W. 23 Pl., Chicago, Ill. (26-27-28).

Paleškau puseserės Monikos Ačaitės, paeina iš Ili sodos, parap. Nemakščų, Raseinių pavieto. Kaduo. Girdėjau, kad du metal gyvena ant Town of Lake Chicago. Taipgi norėčiau žinoti, kur jos du broliai gyvena. Ji ar kas kitas malonės atsišaukti šiuo antrašu: KAZIMIERAS AČAS, 722 W. 17 St., Chicago, Ill. (26-27-28).

Paleškau savo tėvo Dominiko Paniuško, taipgi motinos Eugenijos Paniušienės iš namų Poveičaitė, paeina iš sodžiaus Rudikių Papilės parapijos, Šiaulių pav., Kauno gub. Taipgi brolių Dominiko ir Stanislovo ir seserų Elzbiotos, Kazimieros ir Mortos. Kas žino ar jie patys lai atsišaukti šiuo antrašu: ANTANAS PANIUSKIS, R. F. D. No. 2, Winnebago, Ill. (26-27).

Liepos 26 d. 1917 m., mano žmona Elena Pivariunienė apėjo mane, palikdama man du vaikučius 9 ir 4 metų. Ji yra iš namų Genutė. Gal kas žinote apie ją ar jai pati teatsiškia, o aš ją noriai priimsiu pas save, kadangi vaikeliai verkia dieną ir naktį klausdami: Kur yra mamytė.

Atsišaukite: LEONAS PIVARIUNAS, 10500 Edbrooke Ave., Roseland, Ill. (28-29-31-2-3-4).

Vyras — Iškokite barzdaskutystę. I keleto savaitių. Diena ar vakaras. Padarykite didelius pinigų Gaunama nuosimtis arba nuosava barzdaskutykla. Atvažuokite arba rašykite.

Moler Barber College 105 S. 5th Ave.

DR. P. ŽILVITIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gyvenima vieta
2225 SO. HALSTED STREET
Tel. Drover 7179
OFISAS:
2359 So. Leavitt St.
VAL: 4-6 vakare, nedėliomis 10-12 rytu.
Tel. Canal 4946, Chicago, Ill.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 26 metal Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kėrtė 22 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Iki 9 rytu, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

AR ESI GIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgyti ligu plaukus. Frizųk stampą ir gausi visas informacijas.
DISTRIBUTOR for WILBERT CO.
42 Vine Street, Montello, Mass.

ERNEST WEINER

DRY GOODS

1800 W. 47th Kampas Wood Gatvės
Mes Duodame Dubeltavus Stampus Ketverge ir Subatoje
Pilna Linija Vaikučių Apredalų, Firankų, Blanke-
tų, Sveterių, Apatinių Marškinių.

Plunksnos

Svaras 49c.

Plunksnos

49c. Svaras

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduodami po \$15 ir \$25.
Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuštų overkotų.
Visi mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Keinės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikų siutai nuo \$3.00 iki \$7.50. Valizos ir Kūperai.
ATDARA KASDIENA Nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas: McKINLEY 5764

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 SO. WESTERN BLVD.
Kampas W. 35-tos gatvės.

Dr. A. R. Blumenthal O. D.

Aktų Specialistas
Reparuoja Dytai
Office Adresas nuo 9 rytu iki 9 val. vakarė Nedėliomis 9 iki 12.
4649 So. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4817.

Dr. E. G. KLIMAS

LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 E. Ann St. Philadelphia, Pa.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.
"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.
"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.
"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apysakėlių.
"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygėlių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.
Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

— maistingas skonis — grynas —
blavus gėrimas — kuris gardesnis už visokius gėrimus.

Pamėginkite BEVO jeigu norite blavaus gėrimo, kuris taip geras, kaip Saazer Hops — pamatysite, kaip gerai BEVO eina su valgiu.

Pirmos klisos vietose, kur blavus gėrimai yra parduodami. Norint persitikrinti, kad tikrai tas pats paprašykite, kad prie Jūsų atkimtų butelį, žiūrėkite, kad viršus turėtų paveikslą Lapės. Jūsų groserninkas Jums pristatys.

BEVO, tai geriausias gėrimas per visus metus. Galima gauti tiktai buteliuose ir išdirbamas per

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS, MO.

TAI MUSŲ DARBAI

Spausdiname Plakatus, Tikietus perstatymams, Balias, Piknikams ir tt.; Programus, Konstitucijas ir kitus spausdinimo darbus. Darbus atliekame gražiai, greitai ir pigiai. Musų spaustuve pripildyta naujausiomis mašinomis ir naujausio stiliaus raidėmis.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Illinois

GARSI SANTOS KAVA. 19c
Visur parduodama po 28c. ir po 50c.

SVIESTAS	RYZIAI	COCA	Pulkus Stalavus Sviestas
Geriausio smetonos gaminio, neįmirę, kur jausite skonį 51c	Geriausio rūgšties, 12c vertės, parduodami už 9c	Geriausio Banko, suirgusio su baltu koku, 1-4 sv. 14c	43c
1278 Milwaukee av. 2054 Milwaukee av. 1054 Milwaukee av. 1510 W. Madison st. 2830 W. Madison st.	1044 W. Chicago av. 1836 Blue Island av. 3812 W. North av. 1217 S. Halsted st. 1832 S. Halsted st. 1818 W. 12th st.	1102 W. 2nd av. SOUTH SIDE 3038 Wentworth av. 2475 S. Halsted st. 6729 S. Ashland av.	424 S. 6th av. 720 W. North av. 2540 Lincoln av. 2544 Lincoln av. 3418 N. Clark st.

MILŽINIŠKAS KONCERTAS

RENGIA

LIET. VYČIŲ CHIC. APSKR. CHORAS

STATO SCENOJE

KANTATA "BROLIAI"

NEDELIOJ, GRUODŽIO-DEC. 30, 1917

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVET.

32nd Place ir Auburn Avenue

Kantata "Broliai" yra viena iš didžiausių ir gražiausių Lietuviškų dainų, susideda iš duetų Solo ir choro ant šešių maišytų balsų. Yra geistina kad kiekvienas Lietuvis išgirstų šį koncertą.
Po Concerto Pasilinksminimai.